

1^e Paasdag 2017 Sterk en dapper

Lezing van het Paasevangelie naar Johannes 20 : 1 -18

Als nooit bang bent, kun je ook niet dapper zijn.

Woorden die op sommige zondagen bij de schikking hebben gestaan. Woorden die tot nadenken uitnodigen.

Als je nooit bang ben, kun je ook niet dapper zijn.
Veel mensen zijn bang. Bang voor aanslagen, bang voor geweld, bang voor onze toekomst, bang voor vreemdelingen, bang voor terrorisme, bang voor de angst zelf.

En het heeft geen zin om anderen te zeggen dat ze niet bang mogen zijn. Angst overwin je niet door te ontkennen.

Maar alleen wie bang is kan ervoor kiezen om dapper te zijn. En dapper zijn betekent: vertrouwen hebben. Doorgaan met leven en liefhebben.

En hoe dapper kan Maria zijn? Want bang is zij.
In de vroege morgen, na de diepe duisternis van die vreselijke dagen, is Maria van Magdala naar het graf van haar geliefde Heer gegaan.

Het is nog donker, en alles lijkt uitzichtloos, troosteloos en zonder toekomst.

Ze zoekt naar houvast, en waar anders kun je dat zoeken dan bij diegene die jou toekomst heeft aangereikt, die verteld heeft van een visioen van vrede en liefde.

Die jou zo geraakt heeft met zijn boodschap
Want waar ga je heen als je niet meer weet hoe het verder

moet, als je wereld instort?

Misschien ga je terug naar wat je had, terug naar plaatsen waar je gelukkig was.

Of terug naar je geliefde, waar je denkt nog iets tastbaars van hem te kunnen vinden, zijn graf.

Als Maria bij het graf komt is het leeg: de steen is weggerold; in het graf is er niets.

Nog erger dan de dood is dit. Zelfs een graf om naar terug te gaan is er niet meer.

Alleen de leegte is hier tastbaar. Ze haalt Petrus en Johannes erbij, en die zien met andere ogen. Zij zien meer dan alleen de leegte, en zij geloofden. Voor hen is het al Pasen.

Maar niet voor Maria, zij blijft, zij heeft nog niets gezien om te geloven en verder te kunnen.

Geen handreiking heeft ze gekregen om haar verdriet minder schrijnend te maken.

Huilend buigt ze zich voorover in de leegte.

Dan zijn er engelen, die vragen waarom ze huilt, maar ook zij nemen het gemis niet weg.

Nog steeds huilend draait Maria zich om.

Ik vind het een van de ontroerendste stukjes uit de bijbel, wanneer Maria zich omdraait bij het graf en aan een man, van wie zij denkt dat het de tuinman is, vraagt of hij het is die Jezus weggenomen heeft. En dat ze dan, bij het uitspreken van haar naam, - Maria - in deze stem Jezus herkent.

Maria, die wanneer zij zich omdraait, en zelf op zoek gaat, aangesproken wordt.

Haar omdraaien is ook werkelijk een ommekeer. Een wegdraaien van de leegte en angst. Dapper gaat e op zoek naar het licht voor haar leven. Dan ziet ze, tegen alle logica in, omdat ze zich laat aanspreken.

In haar verdriet wordt haar zo nieuw leven aangereikt. Niet alleen mag zij ervaren dat de dood het einde niet is, maar het liefdevolle contact, het uitspreken van haar naam, het laat haar opbloeien.

Op wat doodlopende wegen lijken, worden mensen gevonden door God, en tot bloei gebracht.

Midden in de vele vragen, in je zoeken naar je weg door het leven, is er een stem – die je roept bij je naam, die je hoort, als je je naar hem omdraait.

Een hand die uitgestoken wordt, liefde die aangereikt wordt.

En dan zegt Jezus: ‘Houd me niet vast’.

Jezus leert Maria dat zij hem weer los moet laten.

Ook wij kunnen Jezus niet tastbaar aanraken.

En misschien zouden wij ons ook wel heel graag aan Hem willen vastklampen.

Maar het kan niet. En het mag zelfs niet, getuige Jezus’ woorden. Waarom eigenlijk niet?

Waarom zo afstandelijk? Want zo komt het wel over. Het lijkt zelfs onbarmhartig. Een mens die zo hunkert naar nabijheid, afwijzen.

Of is het toch anders? Zou het kunnen zijn dat Jezus het anders bedoelt?

Kijk, Maria wil Hem vasthouden, zich aan Hem vast klampen. Begrijpelijk. Maar juist dat vastklampen knelt haar leven af, verhindert haar om te gaan.

Jezus zegt: Ga naar mijn vrienden en vertel hun dat ik naar Mijn Vader ga, naar God. Vertel mijn levensverhaal van liefde en dienstbaarheid, van vrede en recht verder. Ga de wereld in....

'Maria, houd me niet vast' is in feite een liefdevolle opdracht. Het biedt haar de mogelijkheid om zelf op te staan en te gaan. Zo wordt zij sterk en dapper. Maria wordt door Jezus juist de ruimte in gestuurd, de ruimte van het leven met al zijn kanten, de ruimte voor een nieuw begin.

Zou dat niet betekenen dat we pas echt met Jezus mee op staan als we niet gaan doen wat Hij deed. Je komt pas echt tot nieuw leven als je in zijn geest het verhaal van Gods liefde verder brengt.

Ons leven is vaak vol vrees, vol angsten. En uit angst kunnen we niet verder, blijven we waar we zijn. Klampen we ons vast aan dingen, aan mensen, aan wat ook. Een geliefde vertrekt, een kind gaat uit huis, het leven verandert. We weten niet hoe het met de kerk, met onze gemeente zal verdergaan. En al die veranderingen vragen van ons dat we dat oude, dat ons zo lief was, loslaten.

Zo moeilijk. We kennen die, denk ik, allemaal. Die ervaringen van loslaten wat ons lief is. Het begint al bij de geboorte, als de navelstreng verbroken wordt waarmee je met je moeder verbonden was. En sterven als de laatste en ultieme ervaring van loslaten. En daartussen in overkomt het ons nog talloze keren.

Het is vaak een lang leerproces: veertig dagen, weken, jaren, wachten, weten en ervaren, dat sterk en dapper zijn niet zomaar gebeurd, dat gaat met pijn en moeite.

Maria heeft zich losgemaakt en is haar eigen weg gegaan. Niet dat Jezus er toen niet meer toe deed. Integendeel zelfs. Ze werd zelfs zijn eerste getuige. Hem loslaten werd een daad van liefde. Zij kon zich toen immers ten volle wijden aan het verder vertellen van het verhaal waarmee Jezus mee begonnen was. Houd me niet vast. Laat me los. Zoek je eigen weg in deze wereld. En het maakt ons soms bang. Lukt het wel om sterk en dapper verder te gaan?

We zien zoveel verdriet, zoveel onzekerheid, zoveel angst in ons leven, in onze wereld.

Jezus heeft het ons geleerd om sterk en dapper te zijn en Hij heeft vertrouwen in Maria en ons en zegt:

Ga maar, je kunt het: sterk en dapper zijn.

Dat wij zo verder zullen gaan.

Gereformeerde Kerk, Loosdrecht
ds. Hillegonda Ploeger